

เทศน์อบรมฆราวาส

ณ กุฏิหลวงตา สวนแสงธรรม กรุงเทพฯ

เมื่อค่ำวันที่ ๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

เอาธรรมความจริงมาดูโลก

เข้าเราก็ไม่ได้กำหนดดูว่ามันเป็นมาสักกี่เดือนแล้ว เป็นมานานแล้ว น่าจะเป็นปีแล้ว ปวด ถ้านั่งคู่เข้าไปหรือนั่งพับเพียบมันจะปวด พอเราเหยียดออกไปก็ค่อยเบาลง เป็นมานานแล้ว ยาแก้เข่านี้ โอ๊ย มีแต่ยาดี ๆ นะยาแก้เข่า ใครมาก็ยาแก้เข่า อันนั้นก็ดี อันนี้ก็ดี มีแต่ยาดี ๆ ขนมาให้ เราก็ไม่ทราบจะว่าอย่างไร จะตอบรับความตั้งถามของท่าน เหล่านั้นไม่ทราบจะตอบว่าอย่างไร ไม่มีอะไรจะตอบ อะไรจะตั้งถามยิ่งกว่านี้ น้ำ เอาคำนี้ ละหมาดกันแล้วละกับความตั้งถามของผู้เอายามาให้ คนนั้นขนมาคนนั้นขนมา ยาอันนี้ดี ดืออย่างนั้น ดืออย่างนี้ โอ้ ยาที่ดีมากนะ เอาป่าเข้าป่าให้หมด บอกอย่างนั้นเลย บอกเอาป่าเข้าป่าให้หมด เรว่าอย่างนั้นนะ

เข้าเรานี้มันเหมือนเป็นเครื่องทดลองยาเขา ใครมีแต่ยาดี ๆ ทั้งนั้นละมา เลยเป็นเครื่องทดลอง หมอเส้นก็เหมือนกันมีแต่หมอดี ๆ ทั้งนั้นละมา นวดเส้นให้หมอดี ๆ ยาก็มีแต่ยาดี ๆ เราก็ไม่ทราบจะตอบรับว่าอย่างไร พอเสร็จแล้วก็บอกว่าเอาป่าเข้าป่าให้หมด ชี้เกี่ยจูง มายุ่งหาอะไร เราไม่เห็นยุ่งกับอะไร อะไรจะเจ็บปวดแสบร้อนตรงไหน ก็รักษากันไปเพียงเท่านั้น ไม่เห็นจะเป็นกังวลกับมัน สมมุติว่ามันคู่ไม่ได้ เอา เหยียด ออกเสีย แนะเท่านั้น รักษากันไปอย่างนั้น ไม่เห็นเป็นกังวลกับมัน

ก็คนแก่แล้วจะให้มันเป็นอย่างไร จะให้มันดีอะไร ก็มีแต่มันจะไปทำเดี่ยว ๆ เรื่องของมันเป็นอย่างนั้น ที่นี้ความรักความสงวน อุปาทานคือความยึดมันเลยสร้างโรคหัวใจกังวลขึ้นมา สร้างความกังวลขึ้นในหัวใจ มันก็หึงก็หวง อยากให้เป็นอย่างนั้น อยากให้เป็นอย่างนี้ ยุ่งไปเลย ถ้ามีแต่นี้มันก็ไม่เห็นรุนแรงอะไร ก็ธรรมดา ๆ ถ้าเรื่องความยึดมันถือมัน อุปาทานความหึงความหวงเข้าไปเกี่ยวข้องแล้ว อันนี้ละหนักกว่าโรคหนัก นี้พูดจริง ๆ มันไม่มีจะว่าไง ไม่ได้ไปหนักกับมัน มีเจ็บปวดมากน้อยก็รู้มันอยู่ มันเป็นสภาพอันหนึ่ง ทุกข์ อริยสัจจ มันก็เป็นไตรลักษณ์เกิดดับเหมือนกัน จะไปตีมันหาอะไร

เมื่อใจไม่เป็นทุกข์แล้วสิ่งเหล่านั้นมันเป็นก็ดูมันอยู่ธรรมดา ๆ มันก็ไม่ได้สร้างความกังวลให้เป็นทุกข์ภายในใจขึ้นมามากขึ้นหนึ่ง ทุกข์อันนี้เป็นทุกข์ขึ้นหนึ่ง อันนี้เป็นทุกข์อีกขึ้นหนึ่ง ทุกข์ความกังวลวุ่นวายทุกข์มากกว่าอันนี้นะ ถ้าใจไม่เป็นทุกข์เสียอย่างเดียว เป็นมากน้อยเห็นอยู่รู้้อย่างนั้น พอพูดอย่างนี้ทำให้เราระลึกได้ที่เราไม่กลัวตาย ในการบำเพ็ญตนนี้ไม่มีคำว่ากลัวตาย บทเวลามันจะมีมันก็มีขึ้นมาเกี่ยวกับเรื่องมรรค

เรื่องผลนั้นแหละ นี่เคยเล่าให้บรรดาลูกศิษย์ฟังมาหลายครั้งแล้วมั่ง ที่พักอยู่บ้านกะโหม มี ๙ หลังคาเรือน บ้านใหญ่เขาอยู่ทางนั้น เรียกโพนทอง กะโหมโพนทอง ป่าช้า เขามาใช้ร่วมกันกับบ้านกะโหมนี้

อันนั้นเขาเป็นโรคอะไรก็ไม่รู้นะ ถ้าธรรมดาเขาจะต้องเป็นเหมือนโรคคหิววัดหรือโรคระบาด สองวันตายสามวันตาย ชนเข้ามา ใ้เราก็อยู่ในป่า เขานิมนต์มากุสลา ตั้งแต่เที่ยงไปแล้ว ส่วนมากเขานิยมเผาศพตอนบ่าย ตอนเช้านี้เขาไม่นิยมกัน ทางภาคอีสานเป็นอย่างนั้น ตอนบ่ายเผาศพ นั้นละตั้งแต่เที่ยงไปแล้วเขานิมนต์เราไป พระก็ไม่ค่อยมีแถวนั้น เขานิมนต์ไปสวดกุสลามาคิดกาให้เขา เราก็ตั้งใจไปหาภาวนา ที่นี้เมื่อโรคอันนี้เกิดขึ้นในหมู่บ้านนั้นมันก็ไปกวนพระจนได้นั้นแหละ ไปนิมนต์มากุสลา เราก็มา ที่นี้มาพอกุสลาเนี่ยยังไม่เสร็จ อ้าว เอามาอีกแล้ว ๆ อยู่อย่างนั้น

เขาบอกว่า เป็นโรคขัดหัวอก เขาว่าอย่างนั้น มันเป็นโรคอะไรมันถึงตายเร็ว สองวันตายสามวันตาย ถ้าเลยสามวันไปแล้วรอด ส่วนมากจะอยู่ในสองวันกับสามวัน วันมาก ๘ ศพ วันน้อยนี้ไม่ต่ำกว่า ๓ ศพ ๔ ศพ เราไปอยู่ที่นั่น ก็เลยสร้างความกังวลขึ้นมา เอ้ นี่เรามาหาที่ภาวนา เลยมากังวลกับสิ่งเหล่านี้ สวดให้เขาไม่นานนะ มันก็มาเป็นขึ้นกับเราโรคที่ว่านี้ นั่งสวดกุสลามาคิดกาอยู่นั้น เขามาเผาศพที่ป่าช้า ป่าช้าของคนบ้านนอกเขาอยู่ในป่า ไม่ได้อยู่ตามเมรุอย่างนี้ละ อยู่ในป่า เป็นบริเวณป่าช้าสงวนไว้สำหรับป่าช้า ที่แถวนั้นบริเวณนั้นเขาสงวนไว้สำหรับเผาศพ เราก็ไปกุสลาอยู่นั้น จนคำถึงได้กลับ ทุกวัน ๆ

นี่ก็เป็นเรื่องไม่สะดวกใจการภาวนา ตอนนั้นเป็นเวลาที่ยึดหมุนตัวเป็นธรรมจักรเสียด้วย ไม่มีวันว่างเลย เวลาว่างไม่มี ตื่นนอนระหว่างกิเลสกับธรรมอยู่บนหัวใจอันเดียวกัน ฟัดกันเลย ๆ เป็นเอง ๆ เราก็หมุนของเราเพื่อความหลุดพ้นจากทุกข์เหมือนหนึ่งว่าอย่างรีบอย่างด่วน นิพพานเหมือนอยู่ชั่วเอื้อม ๆ ธรรมะขั้นนี้ขั้นนิพพานอยู่ชั่วเอื้อม นิพพานมีหรือไม่มีมันไม่สนใจนะ ความพ้นทุกข์กับนิพพานติดกันอยู่นี้ นิพพานก็อยู่ชั่วเอื้อมซี่ กับความพ้นจากกิเลสซึ่งสร้างกองทุกข์ให้สัตว์นี้มันก็อยู่กับจิตธรรมที่จะแก้กันก็อยู่กับจิต ที่นี้มันก็หมุนกัน

ที่นี้เขานิมนต์ไปกุสลา ก็เลยสร้างความไม่สะดวกใจให้เรา จากนั้นมามันก็มาเป็นในเราเลย นั่งอยู่ในป่าช้านะเป็นขึ้นเวลานั้น แล้วสองวันตายสามวันตาย พอมันเป็นขึ้นมาเริ่มรู้ตั้งแต่มันเริ่มเป็น พอมันยับเยิบ ๆ ขึ้นมา เอ๊ะ ชอบกล เพราะจิตไม่ได้ห่างจากนี้เนาะ สติอยู่กับนี้ตลอด อะไรผิดปรกติชนิดหนึ่งมันจะทราบทันที ๆ ในจิตขั้นนี้เนาะ จิตขั้นนี้ธรรมขั้นนี้ อ้าว แปลก ๆ อยากรู้อย่างไรนะ แล้วเป็นอย่างรวดเร็วด้วย เพราะฉะนั้นเขาตาย สองวันตายสามวันตายจึงเชื่อได้เลย คือมันเป็นเหมือนว่าหมุนเข้าทันที ๆ เลย ยิบ

แย็บ ๆ ขึ้นมาหนักเข้า ๆ จนชัดเจน อ้อ เป็นอย่างนี้เองที่เขาตายแล้วมาเจอกัน เป็นอย่างที่เราเริ่มเป็นเวลานี้แล้ว ไม่นานนะ มันหนักขึ้น ๆ อย่างรวดเร็วเสียด้วย

เรานี่ถ้าแก้มืดจะต้องคนหนึ่งละตายอยู่ในป่าช้านี้แหละ เพราะมันรวดเร็ว มันเหมือนทอกเหมือนทลาว มันแทงประสานกันอยู่ในหัวอก หายใจแรงก็ได้ แปล็บ ๆ เลย หายใจแรง ยิ่งจามนี้สลบไปเลย พอรู้ชัดเจนแล้วก็เลยบอกญาติโยมตรง ๆ เลย นี่อาตมาเป็นอย่างที่ว่าทั้งหลายตายมาเจอกันอยู่เวลานี้แล้วนะ เวลานี้เจ็บชัดหัวอก ขึ้นอย่างรวดเร็ว ให้อาตมาไปที่พักเสียเถอะ อย่าให้อยู่เลยเดี๋ยวจะตายด้วยกันอีก เป็นแล้วนะเวลานี้ เขาก็ร้อนใจ ไม่รู้ไม่อะไรเราไว้แหละ โอ้ ถ้าอย่างนั้นให้ท่านรีบไป ปล่อยท่านไปเสีย เราก็ออกจากที่นี่ไป

ที่นี่เขาวัดกั้วลกับเรา กลัวเราจะตายแบบเดียวกัน เพราะเป็นโรคอย่างเดียวกัน เขาก็ไม่สบายใจ เราไปถึงตอนค่ำเขาก็หลังไหลไปอีกละที่นี้ โอ๊ย คนเป็นร้อยไม่ใช่ธรรมดาไปหาเรา เราอยู่ในป่าลึก ๆ มาอะไรละนี่ ก็ทราบที่ท่านไม่สบาย เป็นโรคอย่างเดียวกันนี้ ทุกข์ร้อนภายในจิตใจเลยวิ่งมาหาท่าน เราก็บอกทันทีเลย ไม่เป็นไรละ เป็นเฉพาะอาตมา ให้พากันรีบกลับเสีย บอกให้เขารีบกลับ เขาเอาหยุกเอายาเอาน้ำทำอะไร น้ำยานั้นละมา ไม่เอาทั้งนั้น บอกไม่เอาหมดเลย ไล่ให้เขากลับในขณะนั้น คนมา มาก ๆ ไม่ให้เขาอยู่นานเลย เพราะเราก็งแรงของเราแล้ว ไล่เขากลับไป

โรคอันนี้แก้มืดก็ต้องตายแน่นอน เพราะเป็นโรคที่เสียดแทงรุนแรงมากที่สุดทีเดียว เป็นลักษณะรีบด่วน ๆ นี่ละที่ว่ามันกล้าต่อความตาย จิตตอนนั้นมันไม่กล้านะ มันสร้างความกังวลขึ้นมา อ้าว แล้วทำอย่างไรนี้ เราก็งตั้งใจจะทำความพากเพียร ชำระกิเลสให้เสร็จสิ้นลงไปถึงความพ้นทุกข์ แล้วโรคอันนี้มันก็มาเป็นอุปสรรค เวลานี้จิตของเรากิเลสยังมี แม้จะละเอียดขนาดไหนก็ยอมรับว่ายังมีกิเลส ยังไม่พ้น ตายไปแล้วจะไปค้างภพใด ๆ ไม่อยากค้าง ถ้าหากว่าสิ้นสุดในเดี๋ยวนี้ไปเดี๋ยวนี้เราก็งไม่ห่วง ไปได้เลย แต่นี้ยังไม่สิ้นสุดในจิตใจ เรายังไม่อยากตาย

นี่ละที่นี้ความไม่อยากตายสร้างความกังวลขึ้นนะ โรคก็หนักเข้า ๆ จิตก็ยังไม่อยากตาย เพราะตายเดี๋ยวนี้มันจะค้าง ค้างชั้นใดก็ตามอย่าให้บอก แต่ไม่สงสัยที่มันจะไปค้าง พูตให้ชัดเจนเลย ในจิตดวงนี้มันทราบชัดเจนว่าถ้าตายเวลานี้จะไปชั้นไหน ๆ มันรู้เลย ชั้นไหนก็เป็นชั้นสุทธาวาส พระอนาคามีพอได้ชั้นอนาคามีแล้ว ตายแล้วจะไปเกิดชั้นสุทธาวาสห้าชั้นคือ อวิหา อตปปา สุทฺสสา สุทฺสสี อกนิษฐา นี่เป็นสุทธาวาสห้าชั้นสำหรับผู้บรรลุอนาคามี ถ้ายังอ่อนก็ไปชั้นอวิหา แก่ไปกว่านั้นก็อตปปา สุทฺสสา สุทฺสสี แก่กว่านั้นก็อกนิษฐา พ้นจากนั้นก็นิพพานเลย

แต่นี้เรายังไม่พ้น จะต้องไปอยู่ในชั้นใดชั้นหนึ่ง ค้างวันหนึ่งคืนหนึ่งเราไม่อยาก ค้าง เพราะไม่ถึงที่สุดที่เรามุ่งหวัง อันนี้ที่มันไม่อยากตาย คือมันยังจะค้าง ตายนี้ปีมัน จะค้าง มันไม่อยากตาย ก็เป็นการสร้างความกังวลขึ้นมาเหมือนกัน ไม่ได้หมายถึงว่า กลัวตายเหมือนโลกเขากลัว กลัวแต่ว่าอันนี้ยังไม่หลุดพ้น เรียกว่าให้รอเสียก่อน ให้ หลุดพ้นก่อนแล้วค่อยตายเมื่อไรได้ เลยสร้างความกังวล จะพิจารณาธรรมที่ได้เคย พิจารณามาแล้วมันก็ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ระหว่างความกังวลเรื่องความตายกับความ เพียรมันต่อสู้กัน ความเพียรก็ไม่หนักแน่น เพราะความกลัวตายว่ามันจะไม่หลุดพ้นจะ ตายเสียก่อน จะไปตกค้างอันนี้ มันสู้กัน

อันนี้ก็ป็นธรรมภายในอีกเหมือนกัน กำลังต่อสู้กันอยู่ ระหว่างความกลัวตาย กับความสิ้นกิเลส เวลานี้ยังไม่สิ้น มันรู้ชัด ๆ อยู่ในตัวเองว่ายังไม่สิ้น จะให้หลุดพ้นหลุด ไม่ได้ ตายนี้ต้องค้าง ชั้นใด ๆ ไม่สงสัยแหละ ไม่อยากค้างทั้งนั้น เช่นอนาคามี ทำขั้นนี้ แน่แน่นอนว่าจะไปจุดนั้น เพราะมันเป็นขั้นแน่นอนแล้ว ไม่นานนะ มันสร้างความกังวลอยู่ ระหว่างความตายกับมรรคผลนิพพาน สักเดี๋ยวก็ผางขึ้นมาเลย อ้าว ไอ้เรื่องความเป็น ความตายท่านก็เคยพิจารณาผ่านเวทิมายอยู่แล้วอย่างซ้ำของ แล้วท่านมากลัวตายอะไร เวลานี้ ชั้นทันทีนะ

ความเป็นความตายก็เป็นอริยสัจ อยู่กับตัวของท่าน ท่านทำไมไม่พิจารณา เจ็บปวดเวลานี้ก็อริยสัจ ท่านพิจารณาอริยสัจให้รู้แจ้งอริยสัจเท่านั้นท่านก็หายสงสัย ท่านไปกังวลอะไรเรื่องความเป็นอยู่และตายไป ท่านเคยต่อสู้กับความเป็นความตาย เหล่านี้มามากแล้ว ท่านมากังวลอะไร ว่าอย่างนั้นนะ จิตมันกลับปู้บเลย เอาธรรมที่โผล่ ขึ้นมาเตือน เกิดเองนะ เตือนขึ้นมา พอว่าอย่างนั้นไอ้เรื่องความห่วงใยไม่อยากเป็น อยากตายปล่อยเลย ทีนี้ก็หมุนเข้าทุกข์ ทุกข์นี้มันจะพาให้ตาย ทุกข์ อริยสัจจ มันจะพา ให้ตาย นี่ก็เป็นอริยสัจ จิตก็หมุนตัวเข้ามาเลย

ทีนี้เลยไม่คำนึงถึงว่าเป็นว่าตาย หมุนเข้าไปหากองทุกข์ ตรงไหนมันทุกข์ ทุกข์ที่ ตรงไหน เราเคยพิจารณาแล้ว โล้เบียดกันเข้าไปเลย ชัดกันใหญ่เลยเทียว ไม่กังวลกับ เรื่องความเป็นความตายจ่อ อยู่กับทุกขเวทนาที่เป็นอยู่ในร่างกาย ซึ่งเราเคยพิจารณา เข้าใจมาแล้ว ๆ ทั้งนั้น ทีนี้ก็หมุนตัวเข้าไป ๆ พิจารณาเข้าไป ธรรมะกับกิเลสต่อสู้กัน พัดกันเลย ธรรมะเมื่อลงใจอย่างนั้นแล้วก็มีกำลังมาก ก็มีแต่หมุนใส่กัน เอาตั้งแต่สอง ทุ่มนุ่นละมั้งถึงหกทุ่มนะ หมุนกันอย่างหนักทีเดียว เรียกว่าไม่มีใครรอใคร ถ้าเป็น นักมวยก็ไม่มีกรรมการแยก ใครเก่งให้อยู่บนเวที ใครไม่เก่งให้ตกเวทีไป ระหว่างธรรม กับกิเลสพัดกันบนเวทีคือหัวใจของเรา ชัดกันใหญ่เลยเชียวนะ

มันก็หมุนตัวๆ ตามต้อนเวทนา มันเกิดขึ้นจากไหนๆ อะไรจุดไหนที่เป็นทุกข์มากกว่าเพื่อน จิตจ่อเข้าไป สติปัญญาจ่อเข้าไปๆ ไล่เข้าไปเผาเข้าไป ถือเอาจุดเด่นทุกข์จุดไหนเด่นกว่าเพื่อนสติปัญญาจะจ่อเข้าไปจุดนั้น พังอันนั้นๆ เรื่อยๆ ไป ตั้งแต่หัวค้ำว่าอย่างนั้นเลย จนกระทั่งถึงหกทุ่ม มันไล่กัน เห็นประจักษ์ในจิตของเราอำนาจแห่งธรรม เพราะเวลานั้นธรรมเราก็เป็นสติปัญญาอัตโนมัติ สติปัญญาแก่กล้าสามารถอยู่แล้ว เป็นแต่เพียงมาเป็นอุปสรรคเกี่ยวกับเรื่องความตายนี้เพียงเท่านั้น สติปัญญานี้ก็เหมือนว่าเบากำลังลงไป พอธรรมผุดขึ้นมาเรื่องทุกข์ก็เป็นอริยสัจ ท่านไปกังวลอะไรกับความเป็นความตาย

พอจับนี้ปั๊บมันก็หมุนตัวๆ เลย เอา เสียหกทุ่ม มันไล่กันพูดไม่ถูกแหละ แต่ผู้เป็นมันรู้ตัวเอง ทุกขเวทนากับสติปัญญาที่ตามต้อนกันๆ ในสกลกายของเราเนี่ยมันตามต้อนกันอยู่ภายในนี้ ทุกข์มากทุกข์น้อยเพียงไรไม่ถือเป็นข้าศึก ถือเป็นของจริงทั้งนั้นๆ ธรรมก็เป็นของจริง ทุกข์ก็เป็นของจริงแต่ละอย่างๆ พิจารณาให้มันจริงด้วยกัน เมื่อต่างอันต่างจริงด้วยกันแล้วจะไม่มีความยึดถือกัน ทุกข์ทั้งหลายมันจะตกไปเอง มันก็หมุน จนกระทั่งถึงหกทุ่ม มันไล่กันจนแหละคะ เอาเสียโรคที่หนักๆ มันค่อยจางไปๆ เพราะโรคหนักๆ ก็หนักเพราะทุกข์

ที่นี้ไล่ตามต้อนทุกข์ละซี ตามต้อนทุกข์ก็ขาดไปๆ เรื่อยๆ เอาจนกระทั่งจิตสว่างจ้าขึ้นมาเลย ทุกข์ทั้งหลายเหล่านั้นดับๆ จนกระทั่งดับหมดเลย ไม่มีเหลือ มีแต่ความสว่างจ้าของจิตด้วยอำนาจของสติปัญญา ตามต้อนทุกข์เวทนาให้เห็นความจริงของมัน จิตก็สว่างจ้า ทางนี้มันก็ขึ้นภายใน เอาละที่นี้ไม่ตาย มันตัดสินเจ้าของแล้วไม่ตาย พิจารณาจนกระทั่งโล่งหมด ความทุกข์ทั้งหลายที่เสียดแทงอย่างหนักอย่างหนาจะเอาให้ตายในเวลานั้นขาดสะบั้นไปหมดเลย นี่เรียกว่าธรรมโอสถ แก่ทุกข์สัจได้เป็นอย่างดีดังที่พระพุทธเจ้าท่านทรงแสดงไว้

สกุทวา พุทฺธรตฺนํ ฌมฺมรตฺนํ สงฺฆรตฺนํ โอสถํ อุตฺตมํ วรี ธรรมะนี้เป็นโอสถ แก่ทุกข์ทั้งหลายได้เป็นอย่างดี มันก็แก้กันสดๆ ร้อนๆ ในวันนั้นแหละเห็นได้ชัด ประจักษ์ใจ บอกว่าที่นี้ไม่ตาย ก็คือทุกข์เหล่านั้นดับหมด ร่างกายเรากลายเป็นปรกติแล้วที่กำลังได้รับความทุกข์เวทนาที่มันเสียดแทงอยู่นั้นมันดับไปหมดเลย ด้วยอำนาจของสติปัญญาตามต้อนกัน จนกระทั่งอันนั้นขาดหมด จิตสว่างจ้าขึ้นมาเลย แน่ใจไม่ตาย กำหนดที่ไหนไม่มีเลยเรื่องทุกข์ที่เคยเกิดขึ้นมา มันจะเอาให้เป็นให้ตายอยู่เวลานั้นดับหมดเลย เทียงคั้นผ่านไปแล้วหายหมด ลงเดินจงกรมเลย จนกระทั่งตอนเข้ามาจำอยู่อย่างนั้น หายเลย

นั่นละคำว่าเป็นห่วงยังไม่อยากตายก็มาเป็นตอนนั้น แต่ก่อนไม่ได้กลัวตายๆ แต่เวลานั้นมันกลัวกลัวตาย คือยังไม่อยากตายเพราะมันยังไม่พ้น พอเวลามันเข้าถึง พริกถึงชิงแล้วความกลัวตายนั้นมันก็หมดไป มีแต่อริยสังข์พัดกันกับมรรคสังข์คือ สติปัญญา เอาจนโรคภายในร่างกายขาดสะบั้นไปให้รู้ชัดเจนในปัจจุบันด้วยธรรมโอสธ คือสติ ปัญญา ศรัทธา ความเพียร ชัดกันขาดสะบั้นลงไป นี่พูดถึงเรื่องทุกข์ เวลามันไม่ อยากตายมันก็ไปเจอเอาตอนนั้น แต่ก่อนก็ไม่มีอะไรปรากฏ ก็ไม่คิดว่ากลัวนี้กลัวตาย อยู่ พอถึงขั้นนั้นแล้วกลัวตาย เหมือนว่ากลัวตาย คือยังไม่อยากตายตอนนี้ ตายแล้ว อย่างไม่มันก็ไม่พ้น จิต จะไปค้างอยู่นี่ละ

พูดให้ชัดๆ อนาคตมีห้าชั้นนี้ชั้นใดชั้นหนึ่ง ค้างแน่ จากนั้นมันก็ก้าวเข้าสู่นิพพาน ไม่อยากค้าง จะก้าวทีเดียว จิตมันพุ่งใส่นั่น จะให้ถึงนิพพาน ตายเมื่อไรได้ทั้งนั้นละถ้า ลงถึงนิพพานแล้ว โรคหายไปแล้วที่มันก็ค่อยก้าวของมันไปเอง ไม่มีอะไรเป็น อุปสรรค นี่แก้โรคด้วยธรรมโอสธ แก้เห็นประจักษ์บนเวทีแห่งจิตตภาวนา เราเองเป็นผู้ เป็น เราจึงไม่สงสัยในการที่จะนำมาแสดงให้พี่น้องทั้งหลายฟัง จึงได้บอกชัดๆ เลยกว่า ในระยะนั้นตายแล้วจะให้เป็นอย่างอื่นไปไม่ได้ ต้องไปสุทธาวาสห้าชั้น ชั้นใดชั้นหนึ่งแน่แล้ว ในจิต ตายแล้วมันจะไปชั้นนั้นๆ มันแน่แล้ว แต่ชั้นใดก็ยังไม่เอา ในสุทธาวาสห้าชั้นนี้ ไม่ใช่นิพพาน เราจะให้ถึงนิพพานเท่านั้น ตายเมื่อไรได้ทั้งนั้น มันก็แก้กันตก

ก็บาเพ็ญไปเรื่อย นี่ดูระหว่างมีนา-เมษาละมั่งปีพ.ศ. ๒๔๙๓ พอปัญหาหนัก ตก ไปหายสงสัยแล้วจิตนี้มันก็ทำงานอัตโนมัติของมันอยู่แล้ว มันหากเพียงลั้งเลเกี่ยวกับ เรื่องความเป็นความตายที่จะยังไม่ถึงที่สุดเดี๋ยวมันจะตายก่อน มันมากังวลเพียงเท่านั้น พอธรรมกระตุกขึ้นมาเท่านั้นมันก็ปล่อยปิ้งชัดเจนเลยเชียว หลังจากนั้นก็กลับมาอุดร ท่านเจ้าคุณธรรมเจดีย์ท่านก็ให้ไปบวชหมอเจริญ วัฒนสุชาติ เอ้า มามัดเราอีกแล้ว บวชนั้นแล้วก็ขึ้นวัดดอยธรรมเจดีย์ เดือนพฤษภาคม เมษาจะสิ้นเดือนถึงพฤษภาคม ที่ว่าวันที่ ๑๕ นั้นละย่านนั้นละไปอยู่พักหนึ่ง จึงไปม้วนเสื่อกัน เรื่องความเป็นความตายชั้นไหนๆ ชั้นแห่งธรรมทั้งหลายนี้มันไปม้วนเสื่อกันที่ตรงนั้น ไม่มีอะไรเหลือภายในใจโดยสิ้นเชิง

นี่ละที่ออกมาจากกะโหมโพนทองแล้วไปองค์เดียวๆ ตอนนั้นอยู่กับใครไม่ได้ แล้ว เพราะธรรมนี้หมุนเป็นธรรมจักรตลอดเวลา ถึงขั้นธรรมฆ่ากิเลสแล้วฆ่าตลอดเวลา เช่นเดียวกับกิเลสทำลายหัวใจสัตว์โลกทำลายตลอดเวลา ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจสัมผัส สัมผัสอะไรเป็นกิเลสทั้งนั้นๆ เรียกว่ากิเลสทำงานโดยอัตโนมัติของมันบนหัวใจสัตว์ ที่นี้เวลาธรรมมีกำลังจากการบำเพ็ญของเราหนักเข้าๆ ธรรมก็เป็นสติปัญญาอัตโนมัติ สังหารกิเลสโดยอัตโนมัติ ไม่ต้องบังคับ คำว่าความเพียรไม่มี นอกจากตั้งใจเอาไว้

ไม่อย่างนั้นมันผาดโผนถึงขั้นไม่หลับไม่นอนทั้งวันทั้งคืน มันจะตายทิ้งเปล่าๆ ต้องได้
 รั้งเอาไว้ ให้พักสมาธิให้พักนอน นี่ถึงขั้นมันผาดโผน

นี่สติปัญญาอัตโนมัติฆ่ากิเลสเป็นอัตโนมัติเหมือนกัน ให้มันเห็นประจักษ์ใน
 หัวใจซึ่งปฏิบัติ นี่ไม่ได้เอามาจากไหน ถอดออกมาจากหัวใจมาแล้วให้พี่น้องทั้งหลาย
 ฟัง เป็นคำโกหกแล้วหรือพิจารณาซิ เวลากิเลสทำงานบนหัวใจเราเป็นอัตโนมัติเราก็ไม่
 เคยคิดแต่ก่อนนะ มันหากทำงานของมันอยู่อย่างนั้น แต่ไม่เคยสะดุดใจว่ากิเลสทำงาน
 บนหัวใจสัตว์โลกนี้เป็นอัตโนมัติ แต่เวลามันเป็นขึ้นกับเราจากการบำเพ็ญธรรมนี้
 สติปัญญามีอำนาจแล้วมันฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัตินี่ซิ อยู่ที่ไหนฆ่าตลอด ทำลายตลอด
 แม้ที่สุดขบขันจึงหันอยู่นี่มันไม่ได้มาอยู่กับอาหารการบริโภคนะ ไม่อยู่ มันอยู่ลึกๆ ของ
 มัน สติปัญญากับกิเลสมันพืดกันอยู่นั้น อันนี้ก็สักแต่ว่าเคี้ยวไปกินไปอย่างนั้น มัน
 ไม่ได้มาเป็นอารมณ์ มันจ่ออยู่นั้นชดกันอยู่นั้น นั้นละเรียกว่าอัตโนมัติ ไม่ว่าจะยืนจะ
 เดินจะนั่งจะนอน เว้นแต่หลับ เป็นเวลาที่ธรรมสังหารกิเลสเป็นอัตโนมัติตลอดไปเลย

จึงได้ทราบว่าย่อย่างว่าแต่กิเลสมันทำงานบนหัวใจสัตว์โดยอัตโนมัติของมันเลย
 แม้ธรรมก็สามารถทำงานฆ่ากิเลสบนหัวใจผู้บำเพ็ญได้เช่นเดียวกัน ความรู้นี้มันก็
 เกิดขึ้นจากการปฏิบัติที่ตนเองได้เป็นเอง ฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัติมันก็เป็นขึ้นที่หัวใจ มัน
 จึงระลึกได้ว่ากิเลสทำลายสัตว์โลกเป็นอัตโนมัติ เป็นมาอย่างนี้ทั่วหน้ากัน แต่ผู้ไม่
 บำเพ็ญไม่มีธรรมที่จะไปสังหารกิเลสโดยอัตโนมัติเท่านั้นจึงทราบไม่ได้ ที่นี้พอมันเป็น
 ขึ้นที่หัวใจนี้มันสังหารกิเลสโดยอัตโนมัติมันก็ทราบได้ชัดเจนซิ พอสติปัญญาเข้าขั้น
 อัตโนมัติ สังหารกิเลสโดยอัตโนมัติแล้วกิเลสจะเกิดไม่ได้เลย มันก็รู้ ตั้งแต่ขั้นนี้ไปแล้ว
 กิเลสเกิดไม่ได้ มีเท่าไรก็มีแต่จะมุดมอดลงๆ เพราะการสังหารของสติปัญญาอัตโนมัติ
 นั้นแล หมุนเชื่อมเข้าไปถึงมหาสติมหาปัญญา เชื่อมโยงกัน ซึมกันไปเลย เป็นอยู่ใน
 หัวใจ

กิเลสเกิดไม่ได้ เวลาเกิดก็พืดกันๆ เต็มเหนียวๆ ขาดสะบั้นๆ ที่นี้เวลามันระงับ
 เงียบเหมือนไม่มีกิเลสก็มี โลงไปหมด หากกิเลสตัวไหนที่จะมาเสียดมาแทงเป็นข้าศึกต่อ
 ธรรมไม่มี บางทีมันยังเกิดความคิดเฉยๆ แต่ไม่สำคัญว่าสำเร็จนะ มันว่างไปหมด
 ค้นหากิเลสตัวใดก็ไม่เจอ ไม่มี ที่นี้มันก็ขึ้นแล้ว มันขึ้นไม่ได้ขึ้นด้วยความสำคัญว่าตน
 เป็นพระอรหันต์นะ ขึ้นเวลามันว่างเฉยๆ ว่างกิเลสหมอบ เหนือ นี่มันไม่ใช่เป็นพระ
 อรหันต์น้อยๆ ขึ้นมาแล้วหรือ ถ้าว่าไม่เป็นอรหันต์น้อยๆ กิเลสอยู่ไหนออกมาซินะ นี่ไม่
 เห็นมีกิเลสตัวไหนเลย มันไม่ใช่เป็นพระอรหันต์น้อยๆ ขึ้นมาแล้วหรือ ว่าเฉยๆ แต่รอ
 จังหวะกิเลสจะขึ้นเท่านั้นละ จะพืดกัน ส่วนที่สำคัญว่าสิ้นแล้วไม่มี เดียวก็ไหลขึ้นมาขัด
 อีกรๆ

นี่ละธรรมชาติกิเลสโดยอัตโนมัติ ให้ท่านทั้งหลายทราบเสีย อยู่ในธรรมของ พระพุทธเจ้านี้ทั้งนั้น แต่ไม่มีใครมาพูดอย่างนี้ เรามีเราเป็นเราก็พูดอย่างอาภัพชลา ษย์ ไม่สะดุ้งกลัวต่อใครจะตำหนิว่าอย่างไร เพราะเป็นความถูกต้องอย่างนั้น ในการ ดำเนินของเรา เราไม่สงสัย ถึงขั้นมันฆ่ากิเลสแล้วฆ่าตลอด นี่ละที่ว่าอยู่กับใครไม่ได้ ต้องอยู่องค์เดียว อยู่กับใครไม่ได้ มีหนึ่งเป็นหนึ่ง มีสองเป็นสอง เป็นความรับผิดชอบ กันอย่างลึกลึกอยู่ในจิตวิญญาณของคน สัญชาติญาณนั้นแหละ เป็นน้ำไหลบ่า หากมี ความรับผิดชอบกันอย่างลึกลึก ถ้าไปคนเดียวเท่านั้นป่าช้าอยู่กับเราคนเดียว เป็นก็ เป็นตายก็ตาย หายห่วงทุกอย่างเลย นี่เป็นความเพียรเต็มเม็ดเต็มหน่วย ประกอบ ความพากเพียรฆ่ากิเลสฆ่าได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยเลยที่นี่

นั่นละถึงอยู่กับใครไม่ได้ คือมันไม่ว่างงาน แะบไปมองคนนั้น แะบไปฟังเสียง คนนี้ นี่เป็นน้ำไหลบ่าแล้ว นี่ไม่ต้องฟังเสียงใคร ไม่ต้องดูใคร ดูตั้งแต่กิเลสกับจิตพิด กันๆ เท่านั้น จึงอยู่คนเดียวๆ ตื่นนอนตลอดหลับไม่มีคำว่าเปลวไปไหน นี่ถึงขั้น สติปัญญาทำงานอัตโนมัติจากจิตตภาวนา ให้ท่านทั้งหลายจำเอาไว้ เราเอามาเป็นสักขี พยานเอง คำนี้ไม่มีละ ตามคัมภีร์คัมภีร์ท่านก็ไม่แสดง แต่คัมภีร์นี้พระพุทธเจ้าเป็นมา ก่อนแล้ว พระสาวกทั้งหลายท่านเป็นจากคัมภีร์นี้ ธรรมเกิดขึ้นจากคัมภีร์นี้แหละ ฆ่า กิเลสด้วยคัมภีร์นี้เอง มันเป็นขึ้นในใจมันก็ยอมรับกัน

ทีนี้เวลาหมุนเต็มที่แล้วนี่กิเลสเกิดไม่ได้เลย ตั้งแต่สติปัญญาอัตโนมัติเกิดขึ้น แล้วกิเลสเกิดไม่ได้ มีแต่คอยมุดมอดลงไปๆ ที่จะเกิดใหม่ไม่มี จนกระทั่งหมดโดย ลิ้นเชิง ไม่มีกิเลสตัวใดตกค้างอยู่ในจิตใจด้วย สนฺทสิฏฺฐิโก ชั้นสุดยอด คือรู้ผลงาน ของตนถึงขั้นสุดยอดว่าสิ้นแล้ว กิเลสทั้งปวงไม่มีเหลืออยู่แล้ว นั่นละ สนฺทสิฏฺฐิโก ชั้นสุด ยอด พอถึงขั้นนั้นแล้วสติปัญญาที่ว่าหมุนตัวเป็นธรรมจักรนี้ระงับลงเอง ไม่ต้องไปบีบ ไปบังคับว่าให้หยุดได้ ความพากเพียรประเภทอัตโนมัติเป็นธรรมจักรนี้ให้หยุดได้ ไม่ ต้องบอก ก็ความเพียรอันนี้ที่ว่าสติปัญญาอัตโนมัติมันก็เป็นมรรค เครื่องฆ่ากิเลส เมื่อ ฆ่ากิเลสสิ้นซากลงไป ไม่มีอะไรเหลือแล้วจะไปฆ่าอะไร มันก็ปล่อยเอง

ก็เหมือนนักมวยต่อยกัน คนหนึ่งไปนอนตายอยู่ต่อหน้าแล้วจะไปหาต่อยอะไร อีก หรือว่ายิงสัตว์ สัตว์ตายแล้วจะไปหายิงมันอะไรอีก ปืนนี้ก็เพื่อยิงสัตว์ แน่ะ สติปัญญานี้เพื่อฆ่ากิเลส เมื่อกิเลสขาดสะบั้นลงไปจากใจโดยสิ้นเชิงแล้วจะไปฆ่าอะไร อีก นั่นเป็นอัตโนมัติ หยุดเอง สติปัญญาที่เป็นธรรมจักรหมุนตัวๆ ตลอดเวลา หยุดเอง เพราะไม่มีอะไรจะต่อสู้กันอีกแล้ว นี่ละธรรมอันนี้เอาออกมาจากหัวใจมาสอนพี่น้อง ทั้งหลาย สดๆ ร้อนๆ ธรรมพระพุทธเจ้า อย่าพากันงมเงาเกาหมัดเกาหมา มรรคผล นิพพานไม่มีอะไร กิเลสมันมาอวดเก่งงั้น

พระพุทธเจ้านิพพานเท่านั้นปีเท่านั้นปี นิพพานนานมาแล้วตั้งสองพันสามพันปีแล้ว จะทานิพพานมาจากไหน อยู่ไปกินไปวันหนึ่งให้สบายๆ แล้วก็พอกันแหละ มันก็ไปอย่างนั้น ก็เลสก่อก้อมหัวใจสัตว์โลกรู้ไหม ก็เลสมันอยู่บนหัวใจมากก็ปักก็กลับ ไม่เห็นว่ามันอยู่นานแสนนานควรจะครีจะล้ำสมัยไปแล้ว ให้ธรรมครองหัวใจแทนบ้างไม่เห็นว่าจะ มันครองของมันไปตลอด บทเวลาพระพุทธเจ้านิพพานเพียงสองสามวันเท่านั้น มันว่ามรรคผลนิพพานสิ้นสุดแล้ว พระพุทธเจ้าไม่ได้กอบโกยเอามรรคผลนิพพานจากผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบไปเลย

ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบยังคงเส้นคงวาหนาแน่น ที่จะตัดดวงเอามรรคผลนิพพานเต็มหัวใจตน เช่นเดียวกับพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ ให้มันเห็นชัดๆ อย่างนั้นวิชาการปฏิบัติธรรม ไม่ได้ปฏิบัติพูดออกมาที่ปากอมขี้ ไม่ใช่ปากอมอรรดอมธรรม ขี้โลก ขี้โกรธ ขี้หลงนั้นละ มันออกมาจากขี้สามกอง พูดออกมาเป็นปากอมขี้ ธรรมพระพุทธเจ้า ปากอมธรรม ธรรมไม่มีโลกมีโกรธมีหลง ปากอมธรรม สอนโลกกระจายไปทั่วเทวบุตร เทวดา อินทร์ พรหม สอนได้หมด พระสาวกทั้งหลายท่านก็สอนได้ทั่วๆ ไปเหมือนกัน นั่นปากอมธรรม หัวใจอมธรรมออกมาทางปาก ปากก็อมธรรม เสียงก็เป็นเสียงธรรมไปหมด นั่น

ท่านสอนท่านสอนอย่างนั้น สดๆ ร้อนๆ นะมรรคผลนิพพาน ท่านทั้งหลายอย่าไปหลงกลกิเลส นี่ธรรมเป็นความจริงออกมาแก้กิเลสตัวจอมปลอม ให้พากันปฏิบัติกิเลสอยู่กับหัวใจเรา แก้งไปแล้วไม่มีอะไรมาโกหก นี่ไม่เคยเห็นกิเลสมาโกหกว่ามรรคผลนิพพานสิ้นสุดลงไปแล้ว ตัวมันโกหกก็คือมันตายไปแล้วมันก็ไม่ทำอะไรโกหก ละชิ ลึนสุดลงไปแล้วมีอะไร นี่การปฏิบัติเริ่มต้นมาตั้งแต่ว่ากลัวตายนั้นแหละ กลัวตายยังไม่ถึงที่สุด วิมุตติพระนิพพานยังไม่อยากตาย แต่พอธรรมกระตุกขึ้นมาเท่านั้น เป็นกับตายมันอยู่กับตัวของเรา ความเพียรเพื่อแก้กิเลสก็แก้ที่ใจของเรา ยุ่งอะไรกับเรื่องความเป็นความตาย หมุนกันเข้าไปตามหลักความจริงซี ทุกข์ อริยสัจจ์เป็นความจริง นั่นใส่เข้าไปนั่น หมุนเข้าไปนั่น ก็จ้ำขึ้นมาเลย

จากนั้นก็กลับไปวัดดอยธรรมเจดีย์ ไปถึงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๙๓ บนหลังเขา วัดดอยธรรมเจดีย์ จังหวัดสกลนคร เวลาห้าทุ่ม เวทีระหว่างกิเลสกับธรรมได้ขาดสะบั้นลงไป ประหนึ่งว่าฟ้าดินถล่มบนหลังเขาลูกนั้น มันถล่มที่หัวใจนี้ละ ภายนี้ไหวบึ้งเลยทันที นี่ถล่มที่ตรงนี้ ฟ้าดินถล่ม ระหว่างกิเลสกับธรรมขาดสะบั้นจากกันนี้กระเทือน จะว่าสามแดนโลกธาตุก็ไม่ผิด มันรุนแรงมาก จากนั้นมาแล้วมีกิเลสตัวใดมาหลอก ไม่เคยเห็นมี แล้วก็ไม่ต้องสงสัยด้วยว่าจะมีอะไรมาอีก

นี่ละการปฏิบัติธรรมของพระพุทธเจ้า ธรรมคงเส้นคงวาหนาแน่นด้วยมรรคด้วยผล ขอให้นำมาปฏิบัติ ไม่ได้หนาแน่นด้วยกิเลสตัณหา หนาแน่นด้วยธรรม ทรงมรรคทรงผลด้วยการปฏิบัติธรรม ขอให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติตัวให้ดี นี่เรายังแก่มาแล้วเท่าไรเป็นห่วงลูกเต้าหลานเหลนทั้งหลายที่กำลังดำดำขาว คว่านั่นคว่านี่ ไม่ได้หลักได้เกณฑ์อยู่มากทีเดียวนะเวลานี้ เราเป็นห่วงมากตอนนี้แหละ

จวนจะตายเท่าไรแทนที่จะมาห่วงเรา เราบอกตรงๆ เราไม่มี มีชีวิตอยู่เพียงไรที่ทำประโยชน์ให้โลกเราก็อำนาจกำลังของเรา ดังที่ทำอยู่เวลานี้ด้วยการสั่งสอนนั่นแหละ เมื่อหมดสภาพของมัน ลึนลมหายใจปัจุบันนี้ไม่ต้องบอก ใครก็ตายได้ด้วยกันทั้งนั้น ไม่มีอยู่คำฟ้าด้วยกัน ชีวิตนี้ไม่มี มันตายได้ด้วยกัน เวลาที่มีชีวิตอยู่นี้สังขารร่างกายควรจะเป็นประโยชน์แก่โลกก็นำมาแนะนำสั่งสอน ชี้อุบายต่างๆ ให้ทราบทั่วหน้ากันอย่างนี้แหละ

ให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติ อย่าไปหลงกลของกิเลส หลงกลของกิเลสแล้วจมจมแน่ๆ ไม่เป็นอย่างอื่น ถ้าเป็นไปตามนโยบายของธรรมที่เป็นสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้ว ไม่ผิด เอาเลย ไม่ว่าจะมากหรือน้อยผลจะเกิดขึ้นจากผู้ปฏิบัติดีโดยชอบๆ โดยลำดับลำดับไปนั่นแหละ ให้พากันจดกันจำเอา เดียวนี้พูดจริงๆ เราไม่ได้ดูถูกโลก เราเอาธรรมความจริงมาดูโลก ธรรมความจริงอยู่ที่ไหน มันอยู่ที่หัวใจ โลกเป็นบ้ำกันทั้งสามแดนโลกธาตุ ใครรู้ว่าใครเป็นบ้ำล่ะ มันมีตั้งแต่ว่าคนนี้ก็ดี คนนั้นก็ดี ชิงดีชิงเด่น มันได้ความดีอะไรมาชิงกัน มีแต่ความชั่ว ชิงชั่วชิงเด่น แย่งกันทุกสิ่งทุกอย่าง ยิ่งกว่าหมากัดกัน แย่งอาหารกันเสียอีกมนุษย์เรา มันเลวขนาดนั้นนะเวลานี้

อันนั้นก็ดี อันนี้ก็ดี อยากให้เขายกยอสรรเสริญให้ปรากฏชื่อลือนามว่าเป็นคนมั่งมีศรีสุข มียศถาบรรดาศักดิ์สูงส่งๆ แล้งๆ หาความจริงไม่ได้ จิตยึดไม่ได้นั่นนั ว่ายศก็มีแต่ลมปาก ตายแล้วไปเกาะยศได้หรือ ใครเกาะยศไปสวรรค์นิพพานได้ไม่มีแล้วใครเกาะสมบัติเงินทองข้าวของมากน้อยนี้ไปสวรรค์นิพพานได้ไม่มี นั่น ฟังซิ ถ้าว่ามันเป็นที่พึ่งเป็นพึ่งตายแล้วเกาะต้องติดไปได้เลย พันทุกข์ได้เลย แต่นี้เป็นสิ่งที่อาศัยตามหลักธรรมชาติของธาตุของขันธ เมื่อมีชีวิตอยู่ก็อาศัยเขาไป ก็ให้รู้ว่าอาศัยเขา ไม่ใช่เป็นตัวของเราแท้ เหมือนบุญเหมือนกุศลที่เราสร้างขึ้น

บาปก็เป็นตัวแท้หนึ่ง เป็นมหากภัยต่อจิตใจ ให้พากันละแล้วสร้างความดีงามขึ้นมาสู่ตนเอง ให้เป็นที่แน่ใจๆ ใจมีหลักแล้วมองไปไหนเป็นหลักตลอดนะ ถ้าใจไม่มีหลัก ไปที่ไหนต้องพ้ามหาสมุทรถูกกว้างขนาดไหนมันก็ดูด้วยความลึกลับสงสัย หากที่ยึดที่เกาะไม่ได้จิตไม่มีหลัก เพราะฉะนั้นขอให้ท่านทั้งหลายมีธรรมเป็นหลักใจ อย่าปล่อยวาง อย่างน้อยพุทธโธให้ติดหัวใจ นี่แหละคือที่พึ่งของเรา ธัมโม หรือสังฆโม บทธรรมใดก็

ตามให้เป็นอารมณ์ของจิต จิตจะได้เกาะนั้น ตายแล้วติดฝั่งเลย ให้ลงนรกไม่มี ได้แค่ โทษกันนั้นนะส่งเราไปแค่นั้น ๆ จะให้ส่งลงข้างล่างนรกอเวจีไม่มี มีแต่ส่งสูงขึ้นโดยลำดับ ให้เอานี้เป็นอารมณ์

เราอาศัยภายนอกอย่างสมบัติเงินทองข้าวของ เกี่ยวกับเรื่องธาตุเรื่องชั้นรั้วก็อาศัยเขาไป ธาตุชั้นรั้วนี้มีความบกพร่องต้องการอยู่กินอยู่อย่างนั้นตลอดเวลา ก็หามาเยี่ยวยามัน ส่วนจิตใจที่เรียกร้องหาความช่วยเหลือจากเจ้าของอยู่ เพราะขาดบุญขาดกุศล จิตใจแห่งผาก ก็ให้รับแรงชวนชวยสร้างคุณงามความดี เพื่อเป็นอาหารอันโอชะ อาหารอันเลิศเลอเข้าหล่อเลี้ยงจิตใจ จิตใจก็จะมีคุณสมบัติสมบูรณ์ มีหลักมีฐาน มีที่พึ่งที่เกาะที่ยึด ตายแล้วทิ้งสมบัติอันนั้น สมบัติคือบุญคือกุศลของเราไม่ทิ้ง เกาะติดไปเลย

ให้แยกกันซิ มีอะไรก็ให้แยก อย่าเอาสิ่งเหล่านั้นมาเป็นตนเป็นตัว เป็นเราเป็นของเรา ตายแล้วจมด้วยกันทั้งนั้นแหละ เศรษฐีก็เศรษฐีอย่ามาอวดความจริงธรรมของพระพุทธเจ้าจมทั้งนั้นแหละ มีแต่คำว่าเศรษฐีที่เสกสรรปั้นยอดตัวเองว่าเรามีสมบัติเงินทองเท่านั้น ๆ แล้วคนอื่นบ้ำด้วยกันก็มายกยกกันว่า โอ้ มั่งมีศรีสุขนะ ตายแล้วจมด้วยกันเกิดประโยชน์อะไร พระพุทธเจ้า-พระสาวกทั้งหลายผู้เป็นธรรมสมบัติเต็มหัวใจแล้วท่านไม่ติดไม่คืน ท่านสบาย ท่านพอมอด พอในหัวใจนี้พอ เราก็ให้สร้างคุณงาม มีมากมีน้อยจะเป็นที่เกาะที่ยึด เป็นไปด้วยสุคติ อยู่ดี กินดี ไปดี ภูษชาติต่าง ๆ นี้เกิดไปสถานที่ตั้งงามทั้งนั้น ให้พากันจดจำเอา วันนี้พูดไปพูดมาก็เหนื่อย เอาแค่นี้เสียก่อน

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz